

ΚΥΠΡΙΟΣ

ΕΤΟΣ Ζ' — ΑΡΙΘ. 355

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ (ΚΥΠΡΟΥ)

10 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1907

ΚΑΤΩ Ο ΦΟΡΟΣ!

Τὸ κονδύλι τοῦ Φόρου τῆς Ὑποτελείας, 92,800 λίραι στερλίνων, πρώτην φοράν ἀναγράφεται εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν τῶν δαπανῶν τῆς Νήσου. Εἰς τὴν στήλην τῶν λοιπῶν ἐξόδων τῆς διοικήσεως ἐν τῷ Προϋπολογισμῷ τοῦ 1907—1908 σημειοῦται τὸ εἰρημένον κονδύλι ὡς ἑξῆς:

Φόρος τῆς ὑποτελείας (συνεισφορά τῇ Τουρκίᾳ) λίραι 92,800.

Ἐπαναλαμβάνομεν καὶ τοῖς ὅμοις ὅτι διὰ πρώτην φοράν γίνεται τοῦτο. Τὸ μοναδικὸν γεγονός ἐρχεται νὰ διαπιστώσῃ τὴν ἰσχυρότητα τῆς ἰδέας τῆς σημερινῆς Ἀρμοστικῆς περὶ τῆς Νήσου, αἱ ὁποῖαι διαφοροτρόπως ἐξηφράσθησαν ἐπισήμως ἀπὸ δύο ἐτῶν, καὶ αἱ ὁποῖαι ἐρρίψαν βασίμους ἐλπίδας εἰς τὸν τόπον.

Θὰ θέλωμεν πάλιν ἐν ἄκρᾳ συντομίᾳ ὑπ' ὄψιν τοῦ λαοῦ δὲ λατὰ σημεῖα τῶν τημερινῶν περιστάσεων, περιστάσεων ἐκτάκτως σοβαρῶν, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ τοιαύτη ἡ τοιαύτη ἐνέργεια καὶ ἐργασία μας θὰ φέρῃ μαζί της τὴν ἀπολύτρωσιν μας, ἢ τὸν σφαγισμόν τοῦ τόπου τῆς Κύπρου.

Καθ' ἑλπίαν τὰς προηγουμένας Ἀρμοστικὰς δὲν ἐπιτρέπετο ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἡ μικρὰ σχεδὸν ἐπίσημος μνεία τῆς μεγάλης αὐτῆς ἀδικίας. Λόγος περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς Νήσου μόλις ἔγινετο, καὶ οἰαδιῆποτε παραστάσεις τοῦ λαοῦ ἐλάμβανον πάντοτε τὴν ἀδικωτέραν καὶ τοῦ ἀδικου ἀπάντησιν, ὅτι εἶνε κατὰ τὴν Νήσον νὰ λιμοκτονῇ.

Ἡ ἀπὸ δύο ἐτῶν Κυβέρνησις μᾶς ἔκαμε ν' ἀναπνεύσωμεν ὁλῶστα, τὴν ἀλήθειαν, ὅτι ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις ἔφθασεν εἰς τὸ ἀδιέξοδον καὶ ὅτι ἀφορμὴ εἶνε ὁ φόρος τῆς ὑποτελείας.

Τὰ πράγματα λοιπὸν ἤλλαξαν. Τὸ ὑπεδείκνυμεν μὲ ὅλας τὰς δύνας μας. Ἐχρηιάζετο ἀπὸ τὸν λαὸν μὴ στάσις διὰ νὰ σωριασθῇ ὁ πύργος τῆς φτώχειας τοῦ, μίᾳ ἐργασίᾳ ἀπὸ ἐκείνας αἱ ὁποῖαι προκαλοῦν τὸν σιχαμὸν, ἐξάλλουν, φέρουν τὴν εὐδαιμονίαν. Εἰχομεν ὑποδείξῃ ὅτι καὶ ἐπισήμως ἀκόμη καὶ ἀνωθεν ἐπροκαλεῖτο τοιαύτη ἐντιμὸς ἐργασία ἐκ μέρους τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ...

Ἐπὶ πλέον δ' Ἀρμοστὴς ἐδήλωσε πέρυσιν ὅτι διὰ τῆς ἐπιμελείας τοῦ παρὰ τῇ Αὐτοκρατορικῇ Κυβερνήσει χαρίζεται πλέον τοῦ ἡμίσεως τοῦ φόρου, ἤτοι 50,000 λίραι. Καὶ μᾶς ἐδίδετο τοιοῦτοτρόπως μίᾳ ἀπόδειξις ἀτάλευτος, ὅτι ἀναγνωρίζεται τὸ δίκαιόν μας, ὅτι μπορούμεν νὰ τὸ διεκδικήσωμεν ἐπιτυχῶς ὅλον...

Καὶ σήμερον διὰ πρώτην φοράν βλέπομεν τὸ κονδύλι τοῦ φόρου τῆς ὑποτελείας ἀναγραφόμενον εἰς τὴν στήλην τῶν λοιπῶν δαπανῶν μας. Εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐξόδων, τὰ ὁποῖα ἡ Κυβέρνησις, συμφώνως πρὸς τὸ Σύνταγμα, θέτει ὑπὸ τὴν ἐγκρισιν ἢ τὴν ἀπορριψιν παρὰ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ τόπου.

Ἰδοὺ μεγάλη στιγμή. Ἰδοὺ στάδιον δοξῆς. Ἰδοὺ ὁδὸς πρὸς σωτηρίαν. Ὁ τόπος πρέπει νὰ παρευσταθῇ ὡς μίᾳ μορᾷ ἀδιαίρετο, εἰς τὸν προκείμενον ἀγῶνα περὶ τῶν ὧλων. Κατόπιν, μετὰ τὴν νίκην, ἡ ὁποία δὲν εἶνε δύσκολος, ἔχει καιρὸν διὰ τὰ κομματικὰ καὶ τὰς προσωπικὰς λατρείας.

Ἡ Κυβέρνησις μὲ τὸν ταφέντερον τρόπον μᾶς λέγει: ἡ Νῆσος εἶνε ἀδύνατον νὰ ὀρθοποδήσῃ μὲ τὸν φόρον. Θέτω τὸ ποσὸν αὐτὸ ὑπὸ τὴν ἐγκρισίν σας.

Ἄς ἐμιλήτῃ ἐπὶ τέλους σύσσωμος ὁ λαός.

ΕἶΝΕ ΣΥΝΤΑΓΜΑ;

Οἱ ὀθωμανοὶ ἀντιπρόσωποι, καὶ ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Στέμματος, εἰς τὸ ζήτημα τῶν ἰθαγενῶν ὑπαλλήλων προσέφεραν πολὺ κακὴν ὑπηρεσίαν καὶ εἰς ἑαυτοὺς καὶ εἰς τοὺς προστατευομένους τῶν ὑπαλλήλων τῶν 500 καὶ 600λ.

Ἐπέμειναν ὅπως εἰς τὴν Ἀντιφώνησιν διαβιβάσθη πρὸς τὸν Ὑπουργὸν ὡς γνώμη τοῦ τόπου, καὶ τὸ ἐπέτυχαν διὰ τῆς πλειονοψηφίας των, ὅτι δεόν να αὐξηθῇ ὁ μισθὸς καὶ τῶν μεγάλων ὑπαλλήλων διότι καὶ αὐτοὶ εἶνε στενοχωρημένοι (pressed) ἐκ τῆς αὐξήσεως τῶν τροφίμων!

Καὶ ἤρχισαν τὰ σχόλια εἰς βάρος αὐτῶν: ὁ τάδε ὑπάλληλος πληρώνεται 600 καὶ εἶνε πιεσμένος ὁ δυστυχὴς διότι τὰ εὐγὰ ἔγειναν τρία πρὸς γρόσι, ὅσον καὶ ὁ τάδε, ὁ ὁποῖος πέρνει 24 λίρας. Καὶ οὕτω καθέξῃς, ἀπὸ τοῦ Ἀρχιγραμματίως μέχρι τοῦ τρίτου βοηθοῦ τοῦ Ἀρχιμηχανικοῦ!

Ὁ κόσμος γελᾷ τεύλαχιστον, Ἀλλὰ τὸ σοβαρὸν εἶνε ὅτι εἰς τὴν περίστασιν οἱ ὀθωμανοὶ ἀντιπρόσωποι δὲν ἐκφράζουν τὴν γνώμην τῶν ἐλλογέων των, καθέστον μεταξὺ τῶν πτωχῶν ἰθαγενῶν ὑπαλλήλων οἱ περισσότεροι εἶνε ὀθωμανοί.

Ἐρωτῶμεν ὅμως καὶ ἕνα ἄλλο: Εἶνε δίκαιον οἱ τρεῖς ὀθωμανοὶ βουλευταὶ, οἱ ὁποῖοι ἀντιπροσωπεύουν 40,000, καὶ οἱ ἑξήγροι οἱ ὁποῖοι ἀντιπροσωπεύουν μόνον τὴν Κυβέρνησιν, νὰ παρευστῶσιν πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τὴν γνώμην των ὡς γνώμην ὅλου τοῦ τόπου καὶ νὰ ἐπιβάλλωνται εἰς τὰς 180,000; Λέγεται αὐτὸ δικαιοσύνη συνταγματικοῦ πολιτεύματος; Ἐπὶ τῇ ἐπικράτειᾳ ὑπερίττας ἡ ὄχι;

ΑΤΕΛΕΙΑΙ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Μὲ τὴν πρακτικὴν ἐφαρμογὴν ἐξεπῆδησαν πολλαὶ καὶ οὐσιωδέσταται ἀτέλειαι τῆς Γεωργικῆς Τραπεζῆς. Αἱ ἀτέλειαι αὗται, ἐὰν μείνουν ἀτέλειαι, καὶ μὴ διορθωθῶν σύμφωνα πρὸς τὴν ἀνάγκην τοῦ τόπου, τὴν ὁποίαν ἡ Τράπεζα ἀνέλαβε νὰ θεραπεύσῃ, τότε τὸ ἱδρυμα δὲν θὰ ἐκπληρῇ τὸν σκοπὸν τοῦ, ἀρὰ θὰ ἀπέβαινε ἐπιζήμιον καὶ εἰς ἑαυτὸ καὶ εἰς τὸν τόπον.

Αἱ τρεῖς ἐλλείψεις, τὰς ὁποίας ἀναφέρει ἡ Ἀντιφώνησις τῶν Ἀντιπροσώπων πρὸς τὸν Λόγον τοῦ Ἀρμοστοῦ, εἶνε πραγματικώταται καὶ ἐξηδηλώθησαν ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς Τραπεζῆς. Ὁ τόκος 9 ο/ο εἶνε ὑπερβολικὸς, σχετικῶς μάλιστα πρὸς τὰς μεγάλας εὐκολίας τὰς ὁποίας τῆς παρεχώρησεν ἡ Κυβέρνησις. Ἡ Τράπεζα ἀπαιτεῖ πρὸς ἀσφάλειαν περιουσίαν κτηματικὴν τετραπλασίαν ἀξία τοῦ παρεχομένου δανείου. Καὶ δέχεται ὡς ὑποθήκην μόνον γαίας ὅχι δὲ καὶ κάρπια δένδρα.

Ἀλλὰ κατὰ τὴν γνώμην μας, ἡ σπουδαιότερα τῶν ἀτελειῶν εἶνε ἡ ἑξῆς, μὴ ἀναφερομένη δυστυχῶς ἐν τῇ Ἀντιφώνησει, κατὰ πολὺ ὅμως οὐσιωδέστερα τῆς πρώτης καὶ τῆς τρίτης ἐξ ὧν ἀριθμοῦνται ἐν αὐτῇ.

Ἡ Τράπεζα δανίζει μὲ τοκοχρεωλύσιον. Ὁ γεωργὸς ὑποχρεοῦται π. χ. νὰ δίδῃ ἀπέναντι τοῦ δανείου 20 λίρας ἐτήσιως. Ἐπ' ὅσον τὸ ἔτος εἶνε εὐφορὸν θὰ πληρώσῃ τὴν ὀφειλὴν τὸν ἀκριβέστατον. Ἀλλ' ἐν περιπτώσει ἀφόρου ἔτους:

Ὅχι μόνον δὲν θὰ δυνήθῃ νὰ τὸ κάμῃ ἀλλὰ καὶ θὰ ἔχῃ ἀνάγκην νὰ δανισθῇ διὰ νὰ συντηρηθῇ καὶ διὰ νὰ καλλιεργήσῃ τὰ κτηματὰ του εἰς τὸ προσεχὲς ἔτος. Διότι δυστυχῶς ὁ ἀτιμὸς Φόρος τῆς Ὑποτελείας δὲν ἐπιτρέπει κανένα περισσεύμα εἰς τὴν τρέπην τοῦ γεωργοῦ, ὁ τόπος ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν εὐλίαν τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐν ἔτος ἀφορίας ἀρκεῖ νὰ ρίψῃ τὴν νῆσον εἰς τὴν ἀθλιεστέραν δυστυχίαν, ἔστω καὶ ἂν προηγήθησαν δέκα ἔτη εὐφροσύνης. Αὐτὰ δὲν εἶνε ὑποθέσεις. Εἶνε διδάγματα πολυετοῦς πικροτάτης πείρας.

Ἡ Τράπεζα τώρα ἐν τῷ δικαίωμάτι τὸ ὁποῖον τῆς ἐδόθη

θα ζητήσῃ καὶ εἰς ἄφορον ἔτος νὰ εἰσπράξῃ τὸ τοκοχρεωλύσιον. Ὁ γεωργὸς δὲν θὰ δύναται νὰ δανεισθῇ ἄλλοθεν οὔτε μίαν λίραν, διότι ὅλον τὸ πτῆμά του εἶναι ὑποθηκευμένον εἰς τὴν Τράπεζαν ἥτις· κατὰ τὴν σύμβασιν· εἶνε δανειστής προτιμώμενος. Εἶνε λοιπὸν δίκαιον δι' 20 λίρας ἡ Τράπεζα νὰ πωλῇ καταναγκαστικῶς γαῖας 300 λίρῶν; Καὶ μάλιστα εἰς ἄφορον ἔτος δτε ἡ ἀξία τῶν γαίῶν ἐκμηδενίζεται;

Τοῦτο εἶνε καθ' ἡμᾶς ἡ δλεθριωτέρα διὰ τὸν τόπον ἑλλειψὶς τῆς συμβάσεως τῆς Γεωργικῆς Τραπεζῆς. Ἡ Κυβέρνησις ἐν τῇ μερίμνῃ της καὶ ἡ Τράπεζα ἐν τῇ καλῇ της πίστει καὶ τῷ συμφέροντί της, ὀφείλουσι νὰ διορθώσωσι τὰς ἀτελείας αὐτάς. Τὴ λογικὸν εἶνε εἰς ἄφορον ἔτος ἡ Τράπεζα ὀχι μόνον νὰ μὴ ἀλλοτῇ τοκοχρεωλύσιον ἀλλὰ καὶ νὰ βοηθῇ τὸν γεωργὸν ἀντι νέας ὑποθήκης ὅπως σταθῇ εἰς τὰς δυνάμεις του, ὅπως ἐργασθῇ εἰς εὐφορον ἔτος καὶ πληρώσῃ τὴν ὀφειλὴν του.

Τότε ἡ Γεωργικὴ Τράπεζα θα ἦτο ἱδρυμα ἐκπληροῦ, τὸν προορισμὸν τοῦ, θὰ εἶχε λόγους ὑπάρξεως.

ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ Wilhelms Zerusalem.

Ἐν τῷ σφοδρῷ πολέμῳ, ὅστις διεξάγεται σήμερον παρ' οὗτω πολλῶν κατὰ τοῦ νῦν ὑφισταμένου ἐν Αὐστρία Γυμνασίου, καὶ ἐν ᾧ ἡ ἀθυμία τῶν γοιῶν ἐκδηλοῦται τοσοῦτον δικαίως, ὅσον καὶ αἱ γῶμαι ἀνδρῶν ἐπιφανῶν τῆς ἐπιστήμης, ἐν τούτῳ λέγω τῷ πολέμῳ τὸ δυντὶ οὐσιώδες μέρος ἡ παντελῶς παρερᾶται ἡ ὅλῃ; ἀνεπαρκῶς ἐξετάζεται.

Εἶνε δὲ τὸ οὐσιώδες τοῦτο ἐν ταῖς σημεριναῖς περιστάσεσι ταῖς τε κοινωνικαῖς καὶ οἰκονομικαῖς, ταῖς πολιτικαῖς καὶ, ἵνα καθ' ὅλου εἰπωμεν, ταῖς πνευματικαῖς, τί εἶνε τὸ ἔργον τοῦ γυμνασίου; Τί δύναται καὶ τί ὀφείλει νὰ ἐπιτελῇ σχολεῖον προωρισμένον νὰ παρέχῃ τοῖς ἡμετέροις υἱοῖς καὶ θυγατράσι παιδείαν ὑπερτέραν τῆς στοιχειώδους, ὑπόχρεων δὲ νὰ καθιστᾷ τὴν νεότητα ἡμῶν ἐπιτηδείαν ἵνα ἐννοῇ τὰ μεγάλα προβλήματα τῶν χρόνων ἡμῶν καὶ ἐπιτελῇ αὐτά; Ἰσως δὲ δύνημι ἐγὼ μετὰ πείραν διδασκαλικὴν τριάνοντα ἔτων ἐριδόμενος ἐπὶ ἀρχῶν ψυχολογικῶν καὶ κοινωνικῶν νὰ τολμήσω τὸ ἐγγεῖρημα νὰ δώσω ἀπόκρισιν τινὰ τοιαύτην εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο, ἥτις μοί φαίνεται ὅτι εἶνε ὡς εἶον τε ἱκανὴ ἵνα δώσῃ καθωρισμένην τινὰ διεύθυνσιν εἰς τὰς εὐλόγους ἐπιθυμίας ὑπὲρ μεταρρυθμίσεως τοῦ γυμνασίου.

Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ.

Ὡς σκοπὸν τοῦ γυμνασίου, καὶ ἰδίᾳ τοῦ τῶν ἀρρένων, ὑπολαμβάνουσι, ἢ τὴν πρόσκτησιν καθολικῆς μορφώσεως, ἢ τὴν παρασκευὴν πρὸς τὰ πανεπιστήμια. Ἀλλ' ἀμφοτέραι αἱ διατυπώσεις ἀποδεικνύονται ἄχρηστοι, ἐάν τις ἐγγύτερον θεωρήσῃ τὰ πράγματα. Ἡ ἐννοία π. χάριν τῆς καθολικῆς παιδείας εἶνε ὑπερέχον ἀριστος καὶ ἀσταθής, καὶ κατὰ μὲν τὴν εὐρυτάτην αὐτῆς ἐννοίαν νοεῖ τις ἐν αὐτῇ οἰκειότητα πρὸς τὰ πορίσματα πασῶν τῶν ἐπιστημῶν, ἀντιληψιν τῶν πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν προβλημάτων τῆς ἐποχῆς καὶ τὴν ἱκανότητα τοῦ μετ' ἐμβριθείας ἀπολαύειν τῶν τῆς τέχνης καὶ τῆς λογοτεχνίας δημοσυρημάτων.

Ἀλλ' ἐάν τις σκοπὸν τοῦ γυμνασίου ἔταττε καθολικὴν μόρφωσιν οὕτω εὐρείας ἐννοίας καὶ ἐπὶ ταύτης τῆς βάσεως ἔχασκε σχεδὸν παιδείας, θὰ συνηγόρει ὑπὲρ ἐκίπολαίου πολυμαθείας, περὶ τῆς ἥδῃ ὁ Ἡράκλειτος εἶπεν, ὅτι πολυμαθεῖς ὅσον οὐ διδάσκει. Ἀλλ' ὑπάρχει καὶ ἑτέρα ἐννοία τῆς καθολικῆς παιδείας πολλῶν χθαμαλωτέρα ἐκείνης. Ἐν τῷ συνήθει ὀφθαλμῷ βίῃ καλοῦμεν μεμερρωμένον ἐκείνον ὅστις ὁρθῶς λαλεῖ τὴν μητρικὴν αὐτοῦ γλῶσσαν, γινώσκει δὲ τὰ σημαντικώτερα τῶν φιλοσοφικῶν αὐτῆς ἔργων. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο ὡς σκοπὸς τοῦ γυμνασίου θὰ ἦτο πᾶν τι σμικρὸν. Κατὰ ταῦτα ἄρα τὸ ὡς σκοπὸν τοῦ γυμνασίου τὴν καθολικὴν παιδείαν τίθεναι σημαίνει ἢ ὑπὲρ πολὺ τι ζῆτεῖν ἢ πᾶν τι μικρόν. Καὶ διὰ τοῦτο ὀφείλει νὰ ἐντύπωσιν ποιοῦσα αὐτὴ λέξις, ἥς πολυλάκις κακῇ χρήσει ἐγένετο, παντελῶς νὰ ἐκβληθῇ ὑπὸ τῶν σπουδαζόντων ὅτι λόγον ποιοῦνται περὶ μεταρρυθμίσεως. Διότι τοιαύτην ἀσαφὴ καὶ ἀρίστον ἐννοίαν, παντελῶς ἐξ ὑποκειμενικῆς αὐθαρεσίας προερχομένην, ἀδύνατον νὰ ἐγκρίνωσιν ὡς σκοπὸν τῆς παιδείας παιδαγωγικοὶ ἐπιστήμονες.

Ἀλλ' οὐδ' ἡ παρασκευὴ πρὸς τὰ πανεπιστήμια δύναται νὰ εἶνε ὁ ἀρμοδῆς καὶ τὴν κατεύθυνσιν ὀρίζων σκοπὸς τοῦ γυμνα-

σίου, ὡς ἀποδεικνύει καὶ τοδε. Ὅτε πρὸ δεκαετίας διηρουνήθησαν τὰ κατὰ τὸ γυμνάσιον, ἐπερ ἔργον νῦν ἀνέλαβεν αὐτὴς ἡ παιδευτικὴ καλουμένη τάξις, τότε πληθὸς ὑπερόχων καθηγητῶν τῶν πανεπιστημίων ἐξήνεγκαν γνώμην περὶ τῆς παρασκευῆς τῶν ἀπολυομένων ἀπὸ τῶν γυμνασίων εἰπόντες ὅτι οἱ εἰς τὰ πανεπιστήμια εἰσαγόμενοι δὲν ἦσαν προσηκόντως παρασκευασμένοι, πρὸς τὸ εἰδικὸν μάθημα τοῦ ἐκείνου καθηγητοῦ. Καὶ οἱ ἐπιστήμονες καθηγηταὶ εἶχον δίκαιον παντελῶς, ἡ δὲ γνώμη αὐτῶν ἦτο ἐν τοῖς κλειστοῖς ἀληθῶς εὐστοχος. Ἀλλὰ διὰ τοῦτου παρεῖχον ἅμα τὴν ἀποδείξιν ὅτι ἀδύνατον εἶνε ἔργον τοῦ γυμνασίου νὰ εἶνε τὸ παρασκευάζειν πρὸς τὰς ἀνωτάτας σπουδὰς ἐν τῇ ἀληθεῖ ἐννοίᾳ τῆς λέξεως ταύτης. Καὶ ποῦ ἡ δύνατο νὰ ὑπάρξῃ σχολεῖον δυνάμενον κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον νὰ παρασκευάζῃ τοὺς αὐτοῦ τροφίμους πρὸς τὴν ἱατρικὴν καὶ θεολογίαν καὶ τὴν μαθηματικὴν καὶ τὴν νομικὴν καὶ τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὴν φυσικὴν;

Πλὴν ἀλλ' ὅμως εἰ καὶ ἀμφοτέροι οὗτοι οἱ ὅρισμοι παιδαγωγικῶς ἀποδεικνύονται πλημμελεῖς, ἔχουσι τι ὅμως σφόδρα ὀρθόν: ὅτι τὸ μέσον σχολεῖον ὀφείλει μὲν νὰ παρέχῃ πρὸς τὴν γενικὴν μόρφωσιν καὶ συγχρόνως νὰ παρασκευάζῃ πρὸς τὸ πανεπιστήμιον. Ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο δέον νὰ περὶκύπτῃ οἷον ἐκ τοῦ ὅτι ἐκαστοῦ ὡς ἐπακολούθημα γενικωτέρου καὶ ὑψηλοτέρου ὁρισμοῦ καὶ ἐπὶ τούτοις μᾶλλον συγκεκριμένῳ, παιδαγωγικῶς δὲ καὶ διδακτικῶς κατορθωτοῦ. Τοιοῦτον ὁρισμὸν εὐρίσκει τις ἐάν λάβῃ πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν θέσιν τοῦ γυμνασίου, ἐξετάσῃ τὴν βαθμὴν τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως, ἐν ᾗ οἱ τροφίμοι αὐτοῦ εὐρίσκονται.

(ἀκολουθεῖ.)

(Μετάρρσεις.)

Χριστοφόρος Ν. Δρακοντιδης.

Η ΕΒΔΟΜΑΣ

ΑΤΥΧΕΙΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ

Εἰς τὴν στήλην τῶν πρακτικῶν τοῦ Νομοθετικοῦ Συμβουλίου τῆς Τρίτης βλέπει ὁ ἀναγνώστης, μᾶζι μὲ τὰ λοιπὰ σχετικὰ, καὶ μίαν δήλωσιν τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Κυβερνήσεως, κατέχοντος τὴν ἔδραν.

Ἐχομεν καθήκον νὰ σχολιάσωμεν τὴν δήλωσιν αὐτήν. Καὶ ἔχομεν καθήκον νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι μὲ τὴν δήλωσιν τοῦ ἐκείνου, ὁ ἀπείρος ἀκρότης τῆς ιστορίας τοῦ τόπου Ἀρχιγραμματέως σχεδὸν κατέστρεφεν ὅτι ἀπὸ δύο ἔτων ἡ Κυβέρνησις ἐνασμενίζεται νὰ καλῇ «σύμπραξιν πρὸς γενικὴν ὀφελος». Δυστυχῶς τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ Ἑδρὰ ἐνόμιζεν ὅτι εἶχεν ἀπέναντι τῆς ἀτακτα κοράσιον παρθεναγωγείου καὶ οὐχὶ λαὸν εὐγενῆ, ἔχοντα ἀξιώσεις ἐπὶ τῆς ἱστορίας, γνωρίζοντα κατὰ βάθος καὶ πατρειοπαράδοτος ὅτι διὰ τῶν θυσιῶν ἀνέκτα καὶ τὸ δίκαιον καὶ τὴν θέσιν τοῦ, ἀπηλπισμένον δὲ τελειῶς ἐκ τῆς πρωτοφανοῦς ληστρίας ἥτις τὸν στεροῖ τῆς προόδου.

Διακινδυνεύομεν τὴν γνώμην ὅτι ἡ αὐτοῦ Ἐξοχότης ὁ Ἀρμοστής, ὡς τελειὸς γνώστης τῶν πραγμάτων, θὰ ἐγνώριζε νὰ μεταχειρισθῇ τὰς ἀρμοδίας φράσεις ἀπέναντι πόνου δικαίου ὁλοκληροῦ λαοῦ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΑ ΜΟΥΣΙΚΗ

Εἰς τὴν ἐν τῇ ὁρῷ Βιαντωρίας αἰθουσῶν τοῦ Γαλλικοῦ Συνδεδεμένου διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς γαλλικῆς γλώσσης, ὁ κ. Β. Ἰπώ, Πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς, ἤρχισαν ἀπὸ τῆς Δευτέρας εἰσὶν ὁμιλίαι περὶ τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς μουσικῆς.

Κατὰ τὴν πρώτην ὁμιλίαν, ἐπὶ τῆς μουσικῆς τῶν μυθικῶν χρόνων, εἰς τὸ ἀκροατήριον ἐκέρχοντο καλοὶ κυρεῖς τῆς διεθνοῦς κοινότητος τῆς πόλεως. Ὁ ὁμιλητὴς κατέθελε πραγματικῶς μὲ τὴν εὐγλωττίαν καὶ τὸν τρόπον τῆς ἀναπτύξεως τοῦ θέματός του. Διότι λέξεις τοῦ κ. Ἰπώ εἶνε κατὰ ἐντελὴ σπένειον διὰ τὴν πόλιν μας.

Ὁ «ΚΥΠΡΙΟΣ» ἐκδίδεται ἐκ τοῦ γραφείου αὐτοῦ ἐν τῇ Στοᾷ Φανερωμένης ἐν Λευκωσίᾳ. Οἱ ὅροι τῶν συνδρομῶν ἔχουσιν ὡς ἐκολούθως:

Διὰ τὰς πόλεις τῆς Κύπρου, ἰσχύει 12 αελ. Διὰ τὰς χωρὶς αελ. 10, καὶ τοὺς Διὰ τὰς πόλεις καὶ τοὺς ἐκτοφύλακας καὶ δ. Ἀγγελία διὰ μίαν φράξιν πρὸς 2 γρ. τὴν ἡμετέραν. Κυβερνητικαὶ ἀγγελίαι γρ. 2 1/4 ἡ ἡμετέραν. Διὰ διὰ τὰς ἰδιαιτέραις συμφωνίαις: Ἐκαστὴ ἰσχύει συνδρομὴν περὶ λαμβάνει 52 ἀριθμοὺς.

Διὰ τὰς πόλεις τῆς Κύπρου, ἰσχύει 12 αελ. Διὰ τὰς χωρὶς αελ. 10, καὶ τοὺς Διὰ τὰς πόλεις καὶ τοὺς ἐκτοφύλακας καὶ δ. Ἀγγελία διὰ μίαν φράξιν πρὸς 2 γρ. τὴν ἡμετέραν. Κυβερνητικαὶ ἀγγελίαι γρ. 2 1/4 ἡ ἡμετέραν. Διὰ διὰ τὰς ἰδιαιτέραις συμφωνίαις: Ἐκαστὴ ἰσχύει συνδρομὴν περὶ λαμβάνει 52 ἀριθμοὺς.

Ο ΑΓΓΛΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ ΠΕΡΙ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ.

Ἡ «Περί—Μέλι Γκάζετ» ἐκκυρίως ἀρθρῶν περὶ τῆς ἐν Μακεδονίᾳ καταστάσεως, ἐπιτίθεται κατὰ τῶν βουλγάρων ὡς αἰτίων τῆς σημερινῆς ἀνωμαλίας καταστάσεως, καὶ χαρακτηρίζει ὡς ὑποκρισίαν τὰς προσπάθειας, τὰς ὁποίας καταβάλλουν, ὅπως πείσουν τὴν Εὐρωπαϊκὴν κοινὴν γνώμην περὶ τῆς φιλονομίας των.

Σύλληψες σημαίνοντων βουλγάρων.

Διάφοροι ἐπίσημοι ἐκθέτει βεβαίως, ὅτι ἐκ τῆς μεταφράσεως πλείστων κρυπτογραφικῶν ἐγγράφων ἀνηκόντων εἰς τὸ Κεντρικὸν βουλγαρικὸν κοινοβούλιον, ἅτινα κατὰ τὸ τέλος τοῦ παρελθόντος ἔτους περιήλθον εἰς χεῖρας τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως, ἀποδεικνύεται ὅτι μέγας ἀριθμὸς σημαίνοντων Βουλγάρων εἶνε ἐνσχυρὸς εἰς τὰ ἐν Μακεδονίᾳ συμβαίνοντα κακουρήματα.

Αἱ Τουρκικαὶ ἀρχαὶ προέβησαν ἤδη εἰς τὴν σύλληψιν 30 τοιούτων προσώπων.

Ἡ βουλευτικὴ ἐκλογὴ Ἀττικῆς.

Τὴν προπαραελθούσαν Κυριακὴν, 21 Ἰανουαρίου, ἔλαβε χώραν ἐν Ἀθήναις ἐπαναληπτικὴ ἐκλογὴ πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀποδιδάσαντος βουλευτοῦ Ἀττικῆς Ι. Πετματζόγλου. Κατὰ ταύτην ἐπλεονοπήησεν, ὁ κ. Καλλιφρονᾶς, πολιτικὸς φίλος τοῦ κ. Δ. Ράλλη, λαβὼν ψήφους 10,982. Ὁ κ. Α. Ζυγερμαλᾶς, κυβερνητικὸς ὑποψήφιος, ἔλαβε ψήφους 9,689. ὁ δὲ κ. Ἰωάννης Γεννάδιος 9,687.

Ἱστορία ἐνὸς μεγάλου φιλαργύρου—μεγάλου εὐεργέτου.

Εἰς τὸ Παρίσι ἐσχάτως ἀπέθανεν ὁ ἐκατομμυριούχος εὐεργέτης Ὁσώρις Ἰολά, ἡ ἱστορία τῆς ζωῆς τοῦ ὁποίου εἶνε κατὰ μὲν ἀδελφικὴν.

Ἦρχεται τὸ στάδιόν του ὡς μικρὸς ὑπόλληλος Τραπεζίτης. Χάρης εἰς ἐπιτυχεῖς τοποθετήσεις χρημάτων ἀπέκτησε ταχέως ἀξέδωλον περιουσίαν, τὴν πῦξεν ταχύτερον καὶ . . . ἤρχεται νὰ ἐξοδεύῃ κάμων τὸ καλόν. Ἐκατὸν χιλιάδας φράγκων ἐδωρήσεν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν δι' ἔδρουσιν ἐνὸς δρᾶσίου. Εἰς αὐτὸν τὸ κράτος ἐρείλει τὴν ἱστορικὴν ἐκτετατὴν Μαλμαζιὸν, ἥτις ὑπῆρξε κατοικία τῆς Αὐτοκρατορίας Ἰωσήφινης ἀφ' οὗ τὴν διεξέχθη ὁ Ναπολέων. Ἐπίσης ἐν γαίᾳ νικὸν ἀνέκτηρον εἰς τὸ ὅποιον ὁ Ναπολέων καὶ ἡ Ἰωσηφίνα διήλθον τὰ πρῶτα ἔτη τοῦ γάμου των. Ἡ πόλις Νανσὺ ἔλαβε παρὰ τοῦ Ὁσώρις τοῦτου ἐν ὀρειότατον ἀγαλμα τῆς Ζάν δι' Ἀρκ. Εἰς τὴν Λωζάνην—πρὸς ἀνάμνησιν τῆς φιλοξένου ὑποδοχῆς τὴν ὁποίαν ἡ Ἑλβετία ἔλαβεν εἰς τὸν στρατὸν τοῦ Βούρβουχ τοῦ 1871—ἐδωρήσεν ἐν ἀγαλμα τοῦ Γουλιέλμου Τρίτου ἐξ ἑκατὸν χιλιάδων. Τὸ Παρίσι ἐπίσης εἰς αὐτὸν ἐρείλει τὸ ἀγαλμα τοῦ ποιητοῦ Ἀλφρέδ ντὲ Μυσσέ, ἀπέθανεν τοῦ Γαλλικοῦ Θεάτρου.

Τόσον γενναῖός ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους, ὁ μακαρίτης ἦτο σχεδὸν φιλάργυρος πρὸς τὸν ἑαυτὸν του. Δὲν ἐννοοῦσε νὰ ἐξοδεύσῃ σὺν ἐπὶ τοῦ εὐδὲ ἓνα φράγκον χωρὶς λόγον. Δὲν ἐδέχθη νὰ δάμῃ ἢλε κτηνὸν φῶς εἰς τὴν κατοικίαν του διότι τὸ ἐθεώρει πολυτέλειαν. Πολλὰκις δὲ τὸν εἶδαν ἐξερχόμενον νὰ σβύνῃ τὸ φανάρι τῆς εἰσόδου. Εἰς τὸ Ἀρκεσὼν εἶχε πολλὰς ἐπαύσεις καὶ ὅμως τὰς ἐνφύλαξιν ὅλας καὶ κατόπιν ἐπὶ ἐνοικίᾳ εἰς μίαν πολὺ εὐθυνοτέραν, ἐσχάτως δὲ παρεπονέετο εἰς τὸν ἱατρὸν του διότι τοῦ διαταξέ φαρμάκων πολὺ ἀκριβῶν.

Καὶ ὅμως οὗτος ὁ ἄνθρωπος ὀλίγα ἡμέρας πρὸ τοῦ ἀποθνήσκει πρὸς ἓνα γνωστὸν του—Εἰμαι εὐχαριστημένος . . . Τὸ ἔργον μου τελειώνει. Χαιρεῖω τὰ εἰκοσι πέντε ἑκατομμύρια ποῦ μοῦ μένουσιν εἰς τὸ Ἰνστιτούτον Παστέρ. Μὲ ἐν ἑκατομμύριον εἰσόδου θὰ ὀνηθῶν ἐκεῖ πιστεύω νὰ κάμουν ὠρεῖα πράγματα.

Καὶ προτίθεται—Λέγουσιν ἐθησαύριζεν. Μ' ἐπερίπαζεν ὡς φυλάργυρον. Ἐγὼ συλλογίζομαι μ' εὐχαρίστησιν πῶς αὐτὴ ἡ φυλάργυρος θὰ ὠφελήτῃ τοὺς δυστυχεῖς, καὶ τὸ κάτω κάτω. Ὅτι γι' αὐτοὺς ἐξούλεια.

Κομανδαντοί.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΩ ὅτι εἰς Σκάλαν, ἐν τῇ οἰκίᾳ Σπύρου Φωτισίου, ἔχω Κ ο μ α ν δ α ρ ί α ς ἐκλεκτὰς, 2—8 ἔτων. Οἱ ἐπιθυμούντες ν' ἀγοράσωσιν αὐτὰς ἀπευθυνθῶσι πρὸς τὸν ἐν Λάρνακι κ. Γεώργιον Χριστοδουλίδην, συνοικίᾳ Χρυσοπολιτίσσης.

Ἡ πώλησις γίνεται ἀπὸ μιᾶς μέχρι πεντακσίων κουζῶν.

Κ. Χ. Τριγγίδης (χωρὸν Πιρ.)

Ὁ γνωστὸς κ. Γεώργιος Ἐρωτας, μὴ ἔχων ἤδη εἰς καμμίαν οἰκογενεῖαν ὑπηρεσίαν, ἀναλαμβάνει μὲ τὴν πασίγνωστον λεπτὴν τέχνην του νὰ διοργανώῃ μπουφὲ καὶ συμπόσια διὰ παντὸς εἶδους ἑορτᾶς.

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

Ο ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙ 1907—1908.

Ἑσοδα ————— 293,422
Ἑξοδα ————— 292,473
Περίσσευμα 000,949

Ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Σαββάτου διενεμήθη πρὸς τοὺς βουλευτὰς τὸ τεῖχος τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῶν Προσόδων καὶ Δαπανῶν τῆς Νήτου τοῦ ἔτους 1907—1908. Παρέχομεν ἐνταῦθα μικρὰν ἀνάλυσιν αὐτοῦ, σημειοῦντες ἐν () τὰ ἐπαληθευθέντα πρὸς τὸ ἔτος 1905—1906 χάριν συγκρίσεως:—

Πρόσοδοι.—Χορηγία 50,000.

Τὰ ἔσοδα προϋπολογίζονται εἰς λίρας 243,422, τὰ ὅποια, προστιθεμένης τῆς χορηγίας τῶν 50,000, ἀναδιδάσκονται εἰς 293,422 (254,213, ἐν οἷς συμπεριλαμβάνεται χορηγία 16,000.)

Τὰ κυριώτερα κονδύλια τῶν προϋπολογιζομένων ἐσόδων εἶνε: Εἰσπραγτικά Τέλη 36,000 (40,103). Δικάται 65,000 (72,025). Φόρος Πρεσβυτέρων καὶ Αἱγῶν 11,000 (11,777). Βεργία 28,000 (32,044). Δασμοὶ Καπνοῦ 25,750 (18,942). Ἄλας 6,420. Δάση 5,630 (1389). Χαρτόσημα 7,000 (6,595). Ταχυδρομείον 6,000. Λιμὴν Ἀρμοχωῦ 750. Σιδηρόδρομος 9,250. Ἐκ Γεωργικοῦ Ταμείου 6,700.

Τὸ ἀξιοσημείωτον εἶνε ὅτι εἰς τὰς δαπάνας πρῶτην φοράν ἀναγράφεται, ὡς συζητήσιμος βεβαίως, ὁ Φόρος τῆς Ὑποτελείας ἐκ λιρῶν 92,800. Συμπεριλαμβάνουμένου καὶ τούτου, αἱ ὅλαι δαπάναι προϋπολογίζονται εἰς λίρας 292,473.

Ἦτοι, αἱ δαπάναι τῆς Διοικήσεως, ἔνευ τοῦ Φόρου, προϋπολογίζονται εἰς 199,673 (159,117).

Δαπάναι Διοικήσεως.—Φόρος ὑποτελείας.

Τὰ κονδύλια τῶν δαπανῶν εἶνε: Δημόσιον Χρέος 12,992. Συντάξεις 2,908. Ἀρμολογία 3,993 (3,722). Νομοθετικὸν 742 (386). Ἀρχιγραμματεία 3,127 (3,153). Τυπογραφεῖον 1,166 (958). Διοικητήρια 7,385 (7,310). Ταμείον 16,205 (17,373). Τελωνεῖον 8,185 (7,417). Κτηματολόγιον 8,404 (6,355). Ἐλεγκτικὸν 1365 (1073). Νομικά Τμήματα 13,849 (13,816). Αστυνομία 27,783 (26,997). Φυλακαὶ 5,601 (4,755). Ἰατρικὸν Τμήμα 8,687 (8,482). Καθάρσεις 1500. Παιδεία 6,735 (5,861). Ἀνάμικτοι ὑπηρεσίαι 5,515 (4,347). Ταχυδρομείον 8,998 (3,727). Γεωργ. Τμήμα 5,306 (912). Δασοκομείον 8,041 (3,424). Ἀρδευσίς 1686 (1,578). Σιδηρόδρομος 13,000 (7,084). Δημόσια Ἔργα 3,135 (2,597). Δημόσια Ἔργα Ἐπαναλαμβανόμενα 13,330 (12,629). Δημόσια Ἔργα Ἐκτακτὰ 2,995 (10,536).

Τὰ καθ' ἑκάστα τῶν Δαπανῶν.

Εἰς τὸ Δημόσιον Χρέος προστεταί 2,500, αἵτινες εἶνε ἡ ὑποχρέωσις τοῦ Ἀκριδικοῦ Ταμείου διὰ τὸ δάνειον τοῦ Λιμ. καὶ Σιδ.

Εἰς τὸ Νομοθετικὸν αὐξάνεται ἡ χορηγία τῶν βουλευτῶν ἀπὸ 300 εἰς 600 λίρας ἐν ὅλῳ. Ὁ ἑλλην καὶ τοῦρκος μεταφρασταὶ ἀπὸ 25 εἰς 35 ἑκάστος.

Οἱ μισθοὶ τῶν ἱθαγενῶν ὑπαλλήλων καὶ μάλιστα τῶν κατωτέρων, μένουσιν οἱ ἴδιοι. Καθ' ἡμᾶς δὲ οἱ μάλιστα ἀδικούμενοι εἶνε οἱ τῶν Διοικητηρίων, τοῦ Ταχυδρομείου καὶ τοῦ Κτηματολογίου.

Εἰς τὸ Τμήμα τῆς Παιδείας ἡ αὐξήσις εἶνε μικρά τις εἰς τοὺς ὑπαλλήλους, καὶ 602 λίραι εἰς τὴν χορηγίαν τῶν Δημοτικῶν Σχολείων ἥτις ἀέρχεται εἰς 4.3584 (πέρυσιν 3952).

Τὸ περίσσευμα.

Ἐν γένει τὰ ἔσοδα προϋπολογίσθησαν ἀρκετὰ μετρίως. Τὸ περίσσευμα 949 λίραι, ἡ δὲ τι περισσότερον βεβαιωθῇ, εἰ μὴ παρουσιασθῶσιν ἑκτακτὰ ἔσοδα, θὰ κρατηθῇ δι' ἐνδεχόμενον ἄφορον ἔτος. ὡς ἐδήλωσεν ὁ Ἀρμολογὴς εἰς τὸν Ἐκτεκτικὸν Λόγον του.

Η ΒΟΥΛΗ

ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΤΙΦΩΝΗΣΕΩΣ

Τὸ Ἀρχιεπισκοπικὸν ζήτημα. — Πολιτικὴ καὶ Οἰκονομικὴ χειραφέτησις τῆς Νήσου.

Ἡ Ἀντιφωνήσις τοῦ Ν. Σ. μβουλίου πρὸς τὸν Ἐναρκτηριον τῆς Συνόδου Λόγον τοῦ Μεγάλου Ἀρμοστοῦ ἐψηφίσθη εἰς γ' ἀνάγνωσιν κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς προχθὲς Τετάρτης, ἥτις διήρκεισεν ἀπὸ τῆς 2 1/2 μέχρι τῆς 9 1/2. Αἱ σπουδαιότεραι παράγραφοι εἶνε ἡ 23 περὶ τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ ζητήματος, καὶ ἡ 25 περὶ Πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς χειραφετήσεως. Ἰδὲ αἱ λεπτομερεῖαι:—

Συνεδρία Δευτέρας.

Ἐπαναλαμβάνεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς § 8 τοῦ σχεδίου τῆς Ἀντιφωνήσεως, περὶ τοῦ φόρου τῆς ὑποτελείας καὶ περὶ φοροστασίου. Τὴν § ὑπεστήριξεν ὁ κ. Θεοδότῃς λίαν ἐντόνως ὁμιλήσας περὶ φοροστασίου, καὶ ὁ Μ. Κιτίου. Ὁ Σιεφκὲτ βέης προτείνας ἀπάλειψιν αὐτῆς, ὑποβάλλει νέαν, καθ' ἣν ἐκφράζονται εὐχαριστίαι πρὸς τὴν Βρετ. Κυβέρνησιν διὰ τὰς 50,000 λίρας καὶ παράκλησις ὅπως αὐξηθῇ ἡ χορηγία διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου. Ἀγορεύων δὲ λέγει ὅτι ἐν περιπτώσει φοροστασίου καὶ ἀντιστάσεως κατὰ τῆς Κυβερνήσεως οἱ ὁθωμανοὶ κάτοικοι θὰ ταχθῶσιν ὑπὲρ αὐτῆς.

Συνεδρία Τρίτης.

Ἐπαναλαμβάνεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς § 8 καὶ ἐν ἀρχῇ ὁ Πρόεδρος (Ἀρχιγραμματεὺς) κάμνει τὴν ἐξῆς δηλώσιν:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Προτοῦ θέτω εἰς ψηφοφορίαν τὴν πρότασιν τοῦ Σιεφκὲτ βέη θὰ ἐξηγήσω τὴν θέσιν τῶν ἐπισήμων μελῶν ἐν τῷ ζητήματι. Ἐνώπιον αὐτῶν εἶνε δύο προτάσεις. Οἱ ὑποστηρικταὶ τῆς μιᾶς ὑπόσχονται οὐδὲν ποτε ὑποστήριξιν εἰς τὴν Κυβ. τῆς ἄλλης, ὁ κυριώτερος ὑποστηρικτὴς εἶπεν ὅτι οἱ φίλοι τοῦ θὰ προβῶσιν ὅχι μόνον μέχρι ἀπορρίψεως τοῦ Προδπολογισμοῦ ἀλλὰ καὶ μέχρι φοροστασίου καὶ ὅτι εἶνε ἱκανοὶ νὰ κοσμήσωσιν τὰς φυλακάς. Ἐγὼ ἐκφράζω τὴν ἐλπίδα ὅτι τὸ ἐντιμον μέλος θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ κοσμήῃ τὴν αἰθούσαν ταύτην διὰ τῆς εὐγλωττίας του. Ἐν ταῖς φυλακαῖς ἤθελον εὐρεθῇ εἰς λίαν δυσχερὴ θέσιν. Ὅταν ἤκουον τοὺς λόγους του δὲν ἐσκεπτόμην τόσον αὐτὸν ὅσον τοὺς ἀμαθεῖς χωρικοὺς, οἵτινες δυνατόν νὰ ὠθηθῶσιν ὑπὸ τῶν λόγων αὐτοῦ. Ἐσκεπτόμην ἐπίσης τοὺς ταπειντέρους Κυβερνητικοὺς λειτουργοὺς, ὡς τοὺς μουδράς, ἀνακριτὰς, κλπ., οἵτινες θὰ ἐξετίθεντο ἐνώπιον τῶν συμπατριωτῶν τῶν ὡς ὑπᾶλληλοι καταπιεστικῆς Κυβερνήσεως. Λυπούμην διότι αἱ δηλώσεις αἰτινες ἐξεστομίσθησαν προχθὲς δὲν ἀπειδεκμιμάσθησαν χθὲς. Καὶ αὐτὸς ὁ ἐντιμος Πανιερώτατος προτείνων χθὲς ν' ἀπαλειφθῇ ἡ ἐλπίς, ἀνέφερεν ἐνδεχομένην ἀντίστασιν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν. Εἶνε πρόδηλον ὅτι πρὸ ἀπειλῆς ἀπορρίψεως τοῦ Προδπολογισμοῦ καὶ ἀντιστάσεως κατὰ τῆς Κυβερνήσεως τὰ ἐπίσημα μέλη θὰ ψηφίσουν ὑπὲρ τῆς προτάσεως τοῦ ὁθωμανικοῦ μέλους.

Κατζηλιωάννου. Διὰ θερμῆς ἀγορεύσεως ἐκθέτει τὰ τοῦ φόρου τῆς ὑποτελείας καὶ ἐρμηνεύει ὅτι ὡς ἀναφέρεται εἰς τὴν § 8 τὸ φοροστάσιον δὲν εἶνε τι ἀποφασισμένον ἀλλ' ἐνδεχόμενον. Δὲν ὑπάρχει ἐννοία ἀπειλῆς ἀλλὰ διαμαρτυρίας τοῦ λαοῦ ὃν θέλει ἐμφαντικῶς νὰ κάμῃ. Ἐὰν ὁ κ. Θεοδότῃς ἔκαμε μυστὶν φυλακῆς ἡννόει ὅτι θὰ ἐλάμβανε τὴν εὐθύνην ὑπὲρ τῆς χώρας καὶ ἐν περιπτώσει ποινικῆς καταδίωξεως. Ἐξηγεῖ ὅτι τὸ ζήτημα τοῦ φόρου ἀφορᾷ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ Ἑλλήνων καὶ ὁθωμανῶν τῆς Νήσου, καὶ ὅτι κοινοβουλευτικώτερον θὰ ἦτο ἐν τῇ Κυβερνήσει προσεπάρθῃ νὰ συνενώσῃ τὰ διεστῶτα.

Σῶζος. Ἡ διαφωνία τῶν ὁθωμανῶν εἶνε μᾶλλον ἐνεκα τοῦ λεκτικοῦ τῆς § Παρομοία συνετάχθη καὶ πέρυσιν, ὁ δὲ Δ. τοῦ Στέμματος εἶχε δηλώσει ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν θὰ ἐνίστατο ὅπως ἡ γνώμη τῶν ἀντιπροσώπων ἀπασταλῇ πρὸς τὸν ὑπουργόν. Προτείνει ἀναβολὴν τῆς § ἵνα συνταχθῇ νέα ἐφ' ἧς νὰ συμφωνοῦν.

Δ. τοῦ Στέμματος. Αἱ περιστάσεις ἦσαν ἐντελῶς διάφοροι πέρυσιν. Ἡ § παροτρύνει τὸν λαὸν ν' ἀρνηθῇ πληρωμὴν νομίμου φορολογίας, καὶ τὸ ἐντ. μέλος Λευκωσίας—Κυρηναίας ὑπεστήριξε χθὲς αὐτὴν δι' ὑπερβολικωτάτων τροπῶν.

Ἀραῦζος. Ὑποστηρίζω τὴν ἀναβολὴν, ἵσως ἀποφύγωμεν καὶ τὴν φράσιν φοροστάσιον, ἐξ ἧς δὲν ἐπρεπε νὰ ἐκπλαγῇ ἡ

Κυβέρνησις, καθότι ἀπὸ τοῦ 1892 ἐν συλλαλητηρίῳ ἐξεφράσθη ὑπὸ 50,000 ἀγροτῶν.

Διὰ πλειονοψηφίας ἀγγλῶν καὶ τούρκων ἀπορρίπτεται ἡ ἀβολὴ τῆς § καὶ ἡ συζήτης ἐπ' αὐτῆς ἀναβάλλεται διὰ τὴν ἐπομένην.

Συνεδρία Τετάρτης

Ἡ τροποποίησις τοῦ Σιεφκὲτ βέη ἐπὶ τῆς § 8.

ΚΙΤΙΟΥ. Λυπηρὸν εἶναι μὴ λαῖς (φοροστάσιον) ἔκαμε τὰ ἐπίσημα μέλη νὰ θεωρήσωσιν ἄδικον, ὅτι ὥς τὴν ἰσχυρὰν δικαίαν. Λαῖς ἦτις οὕτω ἡκούσθη εὐτε ἐλέχθη πρώτην φορὰν ἐν τῷ Συμβ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Εὐελπίζω νὰ εἶνε ἡ τελευταία φορὰ.

ΚΙΤΙΟΥ. Εὐχομαι νὰ εἶνε ἡ τελευταία ἐπιτυχανόμενων τῶν αἰτήσεών μας. (Ἐξακολουθεῖ τὴν ἀγορεύσιν του ὑπὲρ τῆς § ὡς ἔχει, καὶ τὸν διαδέχεται ὁ κ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ, ἀγορεύσας μέχρι τῶν 4 35. Οἱ ὁθωμανοὶ ἀπαντῶσιν. Εἰς τὴν ζωηρὰν συζήτησιν μνημονεύεται ἡ ἐν Μακεδονίᾳ κατάστασις! Ὅρα 5. 15 γίνεται ψηφοφορία καὶ ὑπερσχέει διὰ 9 κατὰ 8 ἡ πρότασις τοῦ Σιεφκὲτ βέη.)

Κατόπιν ψηφίζονται σχεδὸν ἀτυζητητὶ αἱ § § 9 περὶ ἐκτεσεως εὐδοκίμου, 10 περὶ σιδ. Λάρνακος ἱστω καὶ δὲ ἰδιωτῶν καφελαίων, 11 περὶ λιμενικῶν ἔργων ἐν Πάφῳ, Λεμεσῷ, Κυρηναίᾳ ἐκ τῶν δημοσίων προσόδων καὶ διὰ ἐναίμου. Οἱ ὁθωμανοὶ ἐρωτῶσιν ἂν ἡ φράσις εἰς τῶν δημοσίων προσόδων θίγῃ τὸν Φορὸν τῆς Ὑποτελείας! Ὁ Ἀρχιλογιστὴς ἀπαντᾷ ὅχι. 12 περὶ Δημοσίων ἔργων καὶ ἐλλείψεων τοῦ Τμήματος. 13 περὶ βελτιώσεως τῆς ἱστουμίας. 14 περὶ τῆς ὑγείας τῆς Νήσου, κατόπιν μ. κρᾶς συζήτησεως μεταξὺ τοῦ κ. Ἀρχιάρχου καὶ τοῦ Δρ. Θεοδότῃς. 15 περὶ ἔρδευτῶν. 16 περὶ Ἀρτσιανῶν. 17 περὶ τῶν κυπριακῶν ἀτμοπλοίων, μετὰ τροποπ. ὑπὸ τοῦ κ. Λεῖζου. 18 περὶ Μουσείου καὶ περὶ εὐστρωτήρας ἐπαγρυπνήσεως κατὰ πάσης ἐξαγωγῆς ἀρχαίων. 19 περὶ παιδείας καὶ Ἑλλήνων ἐκπαιδευτῶν. 20 περὶ δεκάτης μετὰ τροπ. ὑπὸ τοῦ κ. Λεῖζου. 21 περὶ τοῦ Δημοκρατικοῦ Νομοσχεδίου. 22 περὶ Προϋπολογισμοῦ. 23, 24 περὶ τῆς σημερινῆς Ἀρμοστέας, καὶ 25. Ὁ κ. Κατζηλιωάννου προτείνει ὡς § 26 εὐχὴν ἐνώσεως Κύπρου—Ἑλλάδος. Ἡ § πίπτει διὰ τῆς πλειονοψηφίας τῶν ἀγγλῶν καὶ τούρκων, τοῦ Προέδρου δηλώσαντος ὅτι τὰ ἐπίσημα μέλη θ' ἐκτελούνησιν τὸ καθιερωμένον ἐν τῇ περιστάσει.)

Ἐνεκα τῆς § 25 οἱ τρεῖς ὁθωμανοὶ ψηφίζουσι κατὰ τῆς Ἀντιφωνήσεως εἰς γ' ἀνάγνωσιν. Ὁ δὲ Ἀρχιγραμματεὺς λέγει ὅτι πάντα τὰ ἐπίσημα μέλη θὰ ψηφ. ὑπὲρ, δὲν ἐγκρίνουνσι ὅμως τὸ ὅλον.

Συνεδρία Πέμπτης.

Ὁ Ἀρμοστὴς κατέχει τὴν Ἔδραν. Εὐχαριστεῖ διὰ τὰς ἐν τῇ Ἀντιφωνῇ καλὰς περὶ αὐτοῦ ἐκφράσεις καὶ λέγει ὅτι ἐλπίζει νὰ φανῇ ἄξιος τῶν προσδοκιῶν τοῦ Συμβουλίου. Κατόπιν ἐψηφίσθη νόμος περὶ ἐπιβολῆς εἰσπραγτικῶν τελῶν εἰς τὰ πράγματα τῶν Ἀρμοστῶν ἀπὸ τῆς προσηχοῦς Ἀρμοστείας. Ὁ Δ. τοῦ Στέμματος εἰσήγαγε τὸ Δημοκρατικὸν νομοσχέδιον, ὅπερ τῇ προτάσει τοῦ κ. Θεοδότῃς παρεπέμφθη εἰς ὑπεπιτροπὴν ἵνα καταστῇ εὐρύτερον. Ὁ Δ. τοῦ Κτηματολογίου κατέθεσε τὸ ν. περὶ Ἐπανεκτιμήσεως, ὅπερ τῇ προτάσει τοῦ Μ. Κιτίου παρεπέμφθη εἰς ὑπεπιτροπὴν. Καὶ κατόπιν ὁ Ἀρχιγραμματεὺς εἰσήγαγε τὸν Προδπολογισμόν.

Συνεδρία τῆς χθὲς Παρασκευῆς.

Ὁ κ. Κατζηλιωάννου κατέθετε αἰτήσιν τοῦ χωρίου Ἀκανθοῦ περὶ ἰδρύσεως Δημοτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ὅπως ἡ Κυβέρνησις κατασκευάσῃ τὰ ὑπόλοιπα τρία ἀγγλικά μίλλια τῆς ὁδοῦ Λευκονίκου—Ακανθοῦ.

Ἀρχεῖται ἡ κατὰ κοινὸν συζήτησις τοῦ Προδπολογισμοῦ καὶ ψηφίζονται τὸ τοῦ Δημοσίου χρέους, τῶν Συντάξεων, τοῦ Ἀρμοστοῦ, τοῦ Νομοθετικοῦ, τῆς Ἀρχιγραμματείας καὶ τῶν Διοικητηρίων. Οἱ κ. Κυριακίδης καὶ Κατζηλιωάννου ἔκαμαν σύστασιν περὶ αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν καὶ περὶ πλειόνων πολιτικῶν ἐλευθεριῶν. Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς καὶ ὁ Ἀρμοστὴς ἀνέπτυξαν τοὺς λόγους τοῦ διδομένου ἐν τῷ Ἐναρκτηρίῳ περὶ τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων. Πλείονα εἰς τὸ προσεχές.

Αἱ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑΙ ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ

Τὴν μεθαύριον Δευτέραν ἐπαναλαμβάνεται ἡ ἐκδίκασις τῶν ἐνστάσεων κατὰ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Λευκωσίας Κυρηναίας ἐνώπιον τοῦ Ἀρχιδίκαστου ἐν Λευκωσίᾳ. Ἀρχεῖται δὲ ἡ ἐξέτασις μαρτύρων τῆς ὑπερασπίσεως. Τὰ ἐπίσημα Πρακτικά τῆς διαδικασίας μέχρι τοῦδε ἀνέρχονται εἰς τριακασίας τετρακκίδας μὲν γραφομηχανῇ.

Συνέχεια εἰς ὁλοσέλιδον παρὰρτημα.